

naar algemene index

KERNCIJFERS EN VOORNAAMSTE RESULTATEN VAN DE BELGISCHE VERZEKERING IN 1998

1. Inleiding

2. Incasso's

1. Analysegebied
2. Niet-levensverzekering : geboekte premies en nominale groei
3. Levensverzekeringen : premies en nominale groei
4. Reële groei en penetratiegraad
5. Analyse van de marktaandelen van de ondernemingsgroepen

3. Technische voorzieningen en beleggingen

1. Analyse van de technische voorzieningen
2. Analyse van de beleggingen
3. Financiële opbrengsten en rendement van de beleggingen

4. Commissielonen en kosten

1. Commissielonen
2. Beheers- en administratiekosten
3. All commissielonen en kosten

5. Rendabiliteit

1. Synthese van de technische rekeningen niet-leven en leven en van de niet-technische rekening
2. Ontwikkeling van de belangrijkste technisch-financiële resultaten
3. Ontwikkeling van de rendabiliteit van het eigen vermogen

6. Belangrijkste technisch-financiële resultaten

1. BOAR
2. Arbeidsongevallen Wet van 1971
3. Leven

7. Analyse van de belangrijkste BOAR-takken

[Terug naar
de index van
Assurinfo](#)

1. INLEIDING

1. [Inleiding](#)
2. [Stagnering in niet-leven, nieuwe marktaandeelen in leven](#)
3. [De verzekering heruitvinden](#)

Een jaar geleden stelde de Beroepsvereniging der Verzekeringsondernemingen voor het eerst de sectorresultaten voor in de vorm van een speciaal nummer van Assurinfo, meteen het startschot voor de „Statistische Reeks”. De verzekeraars wilden hiermee verschillende maanden voorsprong nemen op het vroeger gangbare tijdschema voor de verspreiding van die gegevens en zich zo open mogelijk opstellen tegenover de buitenwereld; de verzekering is wellicht een van de weinige bedrijfstakken waar incasso's, kosten en commissielonen, technische elementen van de kostprijs, financiële opbrengsten en marges zo grondig ontleed worden.

In september 1998 konden de verzekeraars tevreden zijn over het jaar 1997: het premie-inkomen werd in de niet-levensverzekering op peil gehouden en ging erop vooruit in de levensverzekering, vooral in leven individueel. De groei van het totale resultaat van de sector was toen echter het opvallendste element van dat verslag, aangezien de beursverrichtingen in het kader van de herschikking van de Belgische financiële sector en de aanhoudende daling van de rentetarieven ervoor gezorgd hadden dat de totale winst van de sector een recordcijfer van 66 miljard F haalde. „Annus mirabilis” titelde Assurinfo, in tegenstelling tot 1990, een „annus horribilis”, waarna de verzekeringssector geleidelijk een tweede adem wist te vinden.

Om de resultaten voor het jaar 1998 te becommentariëren, is het niet gemakkelijk om een gepast adjectief te vinden om het nieuwe record dat werd genoteerd, te beschrijven. Dat record is andermaal te danken aan een gunstig conjunctureel klimaat, waarbij menig bod tot aankoop of omruiling van waarden uit portefeuilles van verzekeringsondernemingen en de daling van de rentetarieven aanzienlijke meerwaarden hebben opgebracht. Om financiële schommelingen te kwalificeren, maken financiële analisten, althans in Nederland, gebruik van de adjectieven-schaal van H. Mock, die de omschrijving „fors of elk superlatief naar keuze” aanbeveelt wanneer de ontwikkeling de 45% overstijgt. Met een totaal te besteden resultaat dat oploopt tot 118 miljard F mag de groei van de sector gerust als „superlatief” worden omschreven.

Na een analyse van dit resultaat, blijkt dat een en ander toch moet worden gerelativeerd: zonder meerwaarden en waardecorrecties neemt het rendement dat de verzekeraars op hun portefeuille verkrijgen, verder af tot 6%, wat niet meer dan behoorlijk is. Nog nooit was het contrast tussen de uitzonderlijke omvang van de gerealiseerde meerwaarden en het rendement „op kruissnelheid” zó groot. Dit betekent dat de verzekeraars moeten blijven letten op hun „instrumentenbord”, m.a.w. hun kerncijfers, waarvan de belangrijkste elementen in dit verslag worden uiteengezet, zowel als op de weg die voor hen ligt.

2. Stagnering in niet-leven, nieuwe marktaandeelen in leven

Een eerste heuglijke vaststelling heeft betrekking op het premie-inkomen. In de jaren '90 bleek het premievolume sneller aan te groeien dan het BBP. De verzekeraars zijn vooral tevreden over de echte start van de individuele levensverzekering, die eindelijk uit haar doorroosjesslaap blijkt te zijn ontwaakt. Vandaag bestaat er een aantrekkelijk en gevarieerd aanbod aan levensverzekeringen. Vooral de bancaire netwerken hebben de omstandigheden waarin de meest klassieke producten werden aangeboden, totaal veranderd. De marges die de kracht van die producten ondermijnden, zijn onder de druk van de concurrentie weggesmolten. Kan die ontwikkeling nog verder doorgetrokken worden? De toekomst zal het uitwijzen, maar de ondernemingen zouden hun tarieven voorzichtigheidshalve moeten opstellen volgens het werkelijke kostenpeil van de aangeboden producten, wat overigens ook door de controle-autoriteiten gesteld wordt.

In verband met de incasso's beschreef de BVVO de ontwikkeling van de sector als een groei met drie snelheden; deze diagnose wordt bevestigd. De schadeverzekering maakt, in Europa, een inzinking door; ze wordt gekenmerkt door een incasso dat stagneert en nog moeizaam het tempo van de BBP-evolutie kan volgen, een almaar scherpere concurrentie en een verslechtering van de technische resultaten.

In vergelijking tot de drie grote markten van de Europese verzekering, Duitsland, Groot-Brittannië en Frankrijk, komt België er toch nog vrij goed uit, aangezien het premie-inkomen van de meeste takken sneller toeneemt dan de inflatie, terwijl in Frankrijk de takken BOAR en Transport erop achteruitgaan. Toch is het in enkele takken van de Belgische niet-levensverzekering opletten geblazen: in „materiële schade motorrijtuigen" of in „rechtsbijstand motorrijtuigen" is de ontwikkeling van de schadelast heel zorgwekkend. Duidelijk is dat de verzekeraars rekening moeten houden met de gevolgen van het wegebben van de financiële opbrengsten, die in 1998 door uitzonderlijke elementen de hoogte werden ingestuwd, en tegelijkertijd waakzaam moeten blijven voor de kostenstructuur én hun concurrentievermogen op het vlak van de tarieven.

De levensverzekering daarentegen neemt in de Belgische spaartegoeden een almaar groter deel voor haar rekening. Terwijl het bruto financiële vermogen van de Belgische gezinnen in 1998 is toegenomen met 8,6%, is het tegoed van de Belgen bij de verzekeringsondernemingen met bijna 15% toegenomen, dus meer dan het gemiddelde. De verzekeringsondernemingen beschikken over een productengamma dat beantwoordt aan de verschillende soorten van behoeften en dat door de cliënteel goed onthaald wordt. Wanneer bijvoorbeeld producten met een vaste rente, zoals de verzekeringsbons, minder aantrekkelijk worden doordat de rentetarieven aan de lage kant zijn, nemen producten die in aandelen beleggen de fakkel over. De groei van het incasso van de producten „tak 23", of, volgens een andere terminologie, de producten in rekeneenheden, illustreert dit heel goed. In 1998 was er ook sprake van een vraag die anticipeerde op het feit dat de verzekeraars de maximum gewaarborgde rentevoet van de nieuwe „klassieke" contracten zouden verlagen. De groepsverzekering kent van haar kant een erg bescheiden ontwikkeling. Het valt te betreuren dat de opheffing van de loonmatigingsmaatregelen die de ontwikkeling van de groepsverzekering afremmen, met zoveel aarzeling gepaard gaat: er is niet alleen het tijdverlies, maar ook de gemiste kans om, met de hulp van de gunstige financiële markten, een pensioen via kapitalisatie op te bouwen. Wanneer zullen de inspanningen van de ondernemingen en werknemers om de levensstandaard van de toekomstige gepensioneerden te verbeteren, daadwerkelijk aangemoedigd worden?

3. De verzekering heruitvinden

Voorzichtig als ze zijn, moeten verzekeraars voor zichzelf, maar ook voor de verzekerden, op elk ogenblik klaar staan om in te spelen op de vereisten van de omgeving waarin zij werkzaam zijn en om de verbintenissen die ze aangaan, na te komen. Zo hebben de verzekeringsondernemingen een proactief beheer gevoerd met het oog op de eeuwwisseling en de invoering van de eenheidsmunt, alsook op de herstructurering van ondernemingen, die zowel op de werkwijze als op de beroepskennis van de werknemers slaat. Die kosten konden de laatste jaren worden opgevangen door de positieve resultaten van de sector. Maar de verzekeraars moeten ook hun verbintenissen kunnen blijven nakomen inzake de waarborgen die vóór de verlaging van de rentetarieven aan de levensverzekerden werden toegekend: voor het grootste deel van de portefeuille moet rekening worden gehouden met een tarief van 4,75%, waardoor voorzieningen moeten worden gevormd om zich in te dekken tegen de kans dat de rente lange tijd laag blijft. In die optiek bevinden de resultaten van 1998 zich al in het verleden.

Het is wellicht nog erg vroeg om zich uit te spreken over het boekjaar 1999. De in 1998 vastgestelde fenomenen zijn in verschillende richtingen geëvolueerd: zo werden er nog een aantal kapitaaloperaties genoteerd die de balansen van de verzekeringsondernemingen ten goede zullen komen en gelijk geven aan hun beleid van standvastige aandeelhouders, die al sinds jaar en dag aanwezig zijn in het kapitaal van de grote Belgische groepen. Op het ogenblik dat die ondernemingen zich omvormen om de confrontatie met de globalisering van de markten aan te gaan, stellen we vast dat het beleid van de verzekeraars, die door de meest ongeduldige financiële analisten soms „sleeping partners" werden genoemd, lonend is geweest, zowel voor de aandeelhouders als voor de cliënten, die dankzij de groeiende financiële opbrengsten een betere prijs-kwaliteitverhouding van de verzekeringsproducten genieten. Aan de hoge vlucht van de beursmarkten is evenwel een einde gekomen, gelukkig zonder dat de crisissen die de „emerging markets" verleden jaar hebben getroffen, al te veel littekens hebben achtergelaten.

De wende in de rente, maar ook de koers van de euro was voor de operatoren een grotere verrassing. De verzekeraars zijn voortaan werkzaam op ruimere en diepere financiële markten, wat de concurrentie aanscherpt. Terzelfder tijd doet de nieuwe stijging van de rente een deel van de latente meerwaarden teniet in een portefeuille die voor de activiteiten waar de verzekeraar een goede afloop waarborgt, voorzichtigheidshalve, hoofdzakelijk uit obligaties bestaat.

Uit de communicatie van verschillende ondernemingen blijkt dat de markt zich zal moeten aanpassen aan een scherpere concurrentie en een grotere transparantie wat het variabele deel van het rendement van de levensverzekeringsproducten betreft. Voor de BVVO was het zo doeltreffend mogelijk organiseren van die transparantie overigens een van de belangrijke werkzaamheden in 1999.

In de niet-levensverzekering rekenen enkele waarnemers - wellicht de meest chagrijnige - op de aardbevingen en orkanen op het einde van de voorbije zomer om de herverzekeringsvoorwaarden te verstrengen, alsook de tekeningsvoorwaarden in industriële zaken aan te passen. Heel wat verzekeraars stellen zich optimistischer op in hun zoektocht naar groei en hebben „research en development"-studies aangevat, die vrij gelijklopend zijn, aangezien die alle tot doel hebben het publiek beter te dienen door een kwalitatieve bescherming te bieden tegen onzekerheden waarvoor men vroeger de hulp van de overheid inriep. Die initiatieven steunen overigens vaak op het idee van een partnership met de autoriteiten. Dat is met name zo voor de waarborg „natuurrampen", die de verzekeraars zo breed mogelijk verspreid willen zodat een echte solidariteit mogelijk is en uitsluitingen voorkomen worden; dat is ook het geval voor de zorgverzekering, waar de verzekeraars de filosofie van de „drie pijlers" onderschrijven. Behalve die werkzaamheden, die conceptueel zonet politiek rijp zijn, wordt tevens nagedacht over een betere vergoeding van de bestuurders die een aanrijding hebben veroorzaakt, de slachtoffers van medische behandelingen met een slechte afloop of de slachtoffers van schade door natuurfenomenen of gewelddaden, alsook over een gemakkelijkere toegang tot het gerecht of andere billijke vormen van geschillenregeling.

Die studies houden zonder twijfel heel wat uitdagingen in. Het is dan ook de sociale verantwoordelijkheid van de verzekeraars om hun beroep aldus opnieuw uit te vinden.

De beroepen heruitvinden is noodzakelijk in alle stadia van de dienstenketen die de verzekering vormt. De verzekeraars maken daar werk van, in de relatieve anonimiteit van hun call centers of hun „back offices". Heruitdenken van de procedures, nieuwe partnerships, toepassing van nieuwe technologievormen, evenveel wegen die worden ingeslagen om niet achterop te geraken. Het doel bestaat er telkens in de termijnen te verkorten, de vragen van de markt te beantwoorden, de kosten van de dienstverlening te verlichten. Door de waardenschaal niet uit het oog te verliezen, blijven ze alle aandacht richten op diegenen voor en door wie ze bestaan, namelijk de verzekerden.

[Terug naar de index van Assurinfo](#)

2. INCASSO'S

- 1. Analysegebied**
- 2. Niet-levensverzekering : geboekte premies en nominale groei**
- 3. Levensverzekeringen : premies en nominale groei**
- 4. Reële groei en penetratiegraad van de verzekering in de economie**
- 5. Analyse van de marktaandelen van de ondernemingsgroepen**

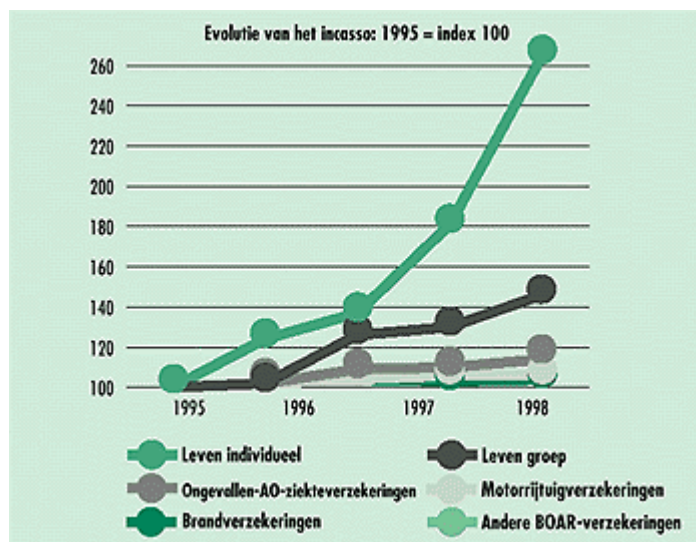
1. Analysegebied

De incasso-enquête is uitgevoerd op basis van een gemeenschappelijke steekproef voor de jaren 1997 en 1998. De resultaten van de enquête, goed voor 606 miljard F, gelden voor vrijwel de hele Belgische verzekeringsmarkt, met inbegrip van de niet bij de BVVO aangesloten ondernemingen en de Belgische bijkantoren van in de Europese Gemeenschap gelegen vestigingen, die niet meer door de CDV worden gecontroleerd. Dit verklaart de verschillen tussen deze resultaten en die van de CDV, vooral in de takken niet-leven, waar die bijkantoren een incasso van ongeveer 10 miljard F boeken. Zoals de voorgaande jaren zijn de verrichtingen in ons land via VDV vanuit een ander land van de Europese Economische Ruimte niet in de enquête opgenomen. Het gaat voornamelijk om de zaken „leven individueel” die vanuit Luxemburg worden gerealiseerd, goed voor enkele tientallen miljard F, om industriële zaken, voor een onbepaald bedrag, maar waar de verbintenissen aanzienlijk zijn, en om een aantal niche-activiteiten, bijvoorbeeld in de beroepsaansprakelijkheids- en de motorrijtuigverzekering.

De in dit hoofdstuk vermelde incassovolumes hebben betrekking op de rechtstreekse verzekering in België, met uitsluiting van de verrichtingen in het buitenland en de geaccepteerde herverzekering. Deze laatste worden wel in aanmerking genomen in de volgende hoofdstukken voor de analyse van de balansen en van de rendabiliteit van de ondernemingen onder het toezicht van de CDV.

In 1998 bedraagt het incasso voor het geheel van de rechtstreekse verzekeringsverrichtingen in België 606 miljard F, tegenover 516 miljard F in 1997. In 1998 wordt dan ook een nominale groei opgetekend van 17,5%, tegenover 8,2% één jaar eerder. Gelet op de gemiddelde prijsstijging van 0,95% in 1998, komt de reële groei voor dit boekjaar uit op 16,4%, tegenover 6,5% in 1997.

De onderstaande grafiek toont de zeer uiteenlopende vooruitgang van de belangrijkste soorten verzekeringsverrichtingen, uitgaande van een index 100 voor 1994. De hoge vlucht van de individuele levensverzekering, die in 1996 werd ingezet, steekt sterk af tegen de gekortwiekte ontwikkeling van de groepsverzekering en nog meer tegen de stagnatie van de niet-levensverrichtingen. De incassostructuur in België sluit zo aan bij die van de belangrijkste EU-landen, waar de levensverzekering al sinds verschillende jaren zorgt voor het grootste deel van het premie-inkomen.

2. Niet-levensverzekering : geboekte premies en nominale groei

VERRICHTINGEN	Incasso's (miljard F)		Nominale groei (%)	
	1997	1998	1997/1996	1998/1997
Totaal niet-leven en leven	516	606	8,2	17,5
Totaal niet-leven	265	270	0,1	2,3
BOAR	227	232	1,0	2,3
BA Auto	67	68	-0,9	0,5
Allerlei risico's en Transport	160	164	1,8	2,5
<i>Andere autodekkingen</i>	36	37	1,2	2,8
<i>Brand en andere gelijkgestelde gevaren</i>	56	56	-0,7	0,3
<i>Burg. Aansprakelijkheid (behalve Auto)</i>	20	21	5,3	4,0
<i>Ongevallen (behalve Auto) en ziekte</i>	26	28	5,6	7,7
<i>Andere allerlei en Transport</i>	21	22	2,0	4,8
Arbeidsongevallen	38	38	-4,8	1,9
Wet van 1971 (privé-sector)	35	35	-5,3	2,1
Wet van 1967 (overheidssector)	3	3	1,3	0,0

Bron: BVVO-enquêtes

Status-quo in Niet-Leven

Niet-leven kent een nominale groei van 2,3% en een reële groei van 1,3%. Het lijkt erop dat de bewegingen in de verschillende takken niet-leven elkaar opheffen.

Motorrijtuigverzekeringen: het effect van het Autosalon

1998 wordt gekenmerkt door een stijging met ongeveer 14% van het aantal inschrijvingen van nieuwe voertuigen en met amper 2% van de verkoop van tweedehandswagens. Het effect van het

Autosalon was een vroegtijdig teken van de structurele verbetering van het vertrouwen van de verbruikers, en leidt tot een toename en een verjonging van het wagenpark, alsook tot een hogere omzet in de aanvullende dekkingen en de BA-motorrijtuigverzekering. Tak 3, voertuigcasco, is gevoelig voor deze verjonging van het wagenpark, aangezien de waarborg „materiële schade” alleen voor recente voertuigen wordt gesloten, en stijgt zo met 3,6%; de contracten „verkeersongevallen individueel” nemen toe met 1,2% en „rechtsbijstand” met 2,7%. De andere motorrijtuigwaarborgen dan de BA gaan er in totaal met 2,8% op vooruit. Het premie-inkomen in de BA-motorrijtuigverzekering is in 1998 goed voor 68 miljard F, d.i. een lichte vooruitgang (0,5%) tegenover 1997, na twee jaren achteruitgang. De bescheidenheid van deze verbetering in vergelijking met de goede cijfers voor het wagenpark kan worden verklaard door een algemene trend van tariefverlagingen als gevolg van een heviger concurrentie en een daling van de schadefrequentie.

Brandverzekeringen: uiteenlopende ontwikkelingen

De tak Brand wordt gekenmerkt door zeer uiteenlopende ontwikkelingen. De groei van de woningrisico's ligt iets boven de ABEX-index, die de bouwrijzen weerspiegelt, terwijl de andere eenvoudige risico's stagneren. Ondanks de groei van de industriële investeringen in 1998 daalt het incasso voor de speciale risico's als gevolg van de scherpe concurrentie in dat segment.

Voor de andere BOAR takken, die variabele fluctuaties vertonen, verwijzen wij de lezer naar hoofdstuk 7 van dit nummer.

Arbeidsongevallen Wet van 1971: misleidend groeicijfer

Het premievolume voor de arbeidsongevallenverzekering in de privé-sector (wet van 1971) ligt in 1998 2,1% hoger dan in 1997, toen het premie-inkomen met 5,3% daalde, en bedraagt 35 miljard F. Die groei is voor een deel toe te schrijven aan de regularisaties die in 1998 hebben plaatsgevonden en betrekking hebben op de premies van 1997, toen het wettelijk loonplafond voor de berekening van de socialezekerheidsuitkeringen met 2% geïndexeerd werd. Dat heeft een verhoging van de aan het einde van 1997 nog uit te geven premies meegebracht. In feite zetten de zwakke groei van de loonsom en de harde concurrentie in dit segment een rem op de premieaan groei.

3. Levensverzekeringen : premies en nominale groei

VERRICHTINGEN	Incasso's (miljard F)		Nominale groei (%)	
	1997	1998	1997/1996	1998/1997
Totaal niet-leven en leven	516	606	8,2	17,5
Totaal leven	251	336	18,1	33,6
Leven individueel	154	226	31,9	47,0
Tak 21	128	161	14,3	25,1
Tak 23	25	65	483,5	157,4
Leven groep	98	110	1,2	12,5
Tak 21	96	108	1,1	12,2
Tak 23	2	3	6,4	34,3

Bron: BVVO-enquêtes

Aanhoudende groei in de levensverzekering

Het geheel van de levensverzekeringsverrichtingen groeit in 1998 met 33,6%, tegenover 18,1% in 1997 en 16,1% in 1996. Het premie-inkomen voor de levensverzekering bedraagt 336 miljard F,

d.i. 55% van het totaalincasso. De ontwikkeling van de individuele levensverzekering blijft sterk verschillen van die van de groepsverzekering. De reële groei van de levensverzekering bedraagt 32,3%.

Aantrekkingskracht van de individuele levensverzekering

De sterke stijging van het premie-inkomen voor de individuele levensverzekering, met 72 miljard, is te danken aan zowel het anticiperen op de verlaging van de technische maximumrentevoet als aan de aantrekkingskracht van de tak-23-producten, waarvan de rendementen de ontwikkeling van de kapitaalmarkten volgen

De tak-21-verrichtingen zijn in 1998 goed voor een premie-inkomen van 161 miljard F, d.i. een stijging van 25,1% ten opzichte van 1997. Die ontwikkeling kan worden verklaard door het grote volume koopsommen dat betaald is door particulieren die kiezen voor die verzekeringsproducten, die een hoger rendement bieden dan bankproducten met een zelfde looptijd en risico.

Als gevolg van de goede resultaten van de aandelenmarkten zijn de tak-23-verrichtingen gestegen van 4,4 miljard F in 1996 tot 25,4 miljard in 1997 om uit te komen op 65 miljard in 1998, d.i. een groei van 157,4% tussen 1997 en 1998.

Groepsverzekering groeit, loonmatiging blijft

De omzet van de groepsverzekering is in 1998 met 12,5% gestegen tot 110 miljard F. Die groei is vooral toe te schrijven aan de resultaten in tak 21. De vooruitgang in tak 23 kan worden verklaard door een overplaatsing van een deel van het incasso dat vroeger in tak 21 gerealiseerd werd.

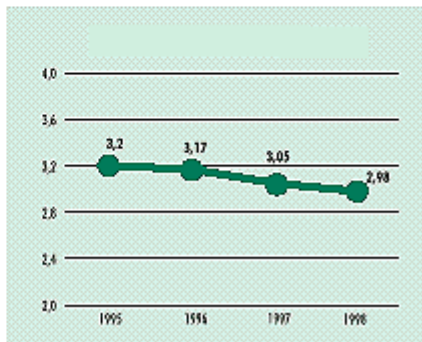
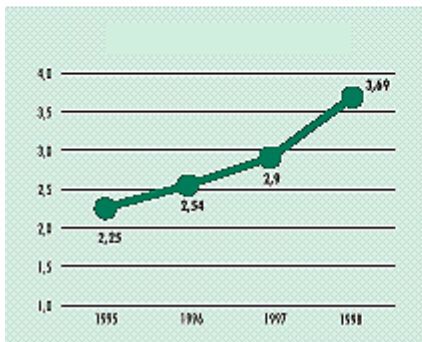
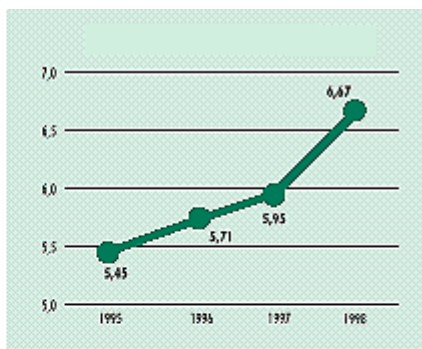
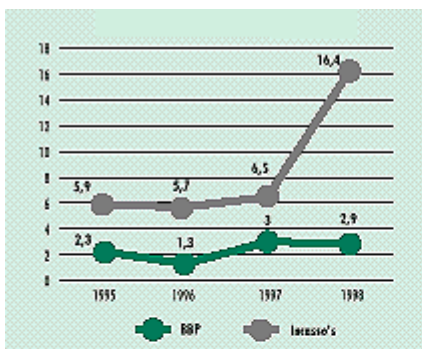
De stijging van de premies in 1998 kan worden verklaard door de verschuiving van de bedrijfsleidersverzekeringen naar de groepsverzekering, de storting van diverse koopsommen in het kader van de eerste pijler, maar ook voor nieuwe zaken, alsook door de aanpassing van de pensioenplannen aan de bestaande wetgeving.

4. Reële groei en penetratiegraad van de verzekering in de economie

Reële groei van het BNP en van de incasso's
(%)

Penetratiegraad van de verzekering in de
economie (%)

Penetratiegraad van de levensverzekering (%)

Penetratiegraad van de niet-levensverzekering (%)

De reële groei van de incasso's is, voor de vier waarnemingsjaren, groter dan die van het BBP. De twee curven evolueren vrijwel gelijklopend sinds 1990. Aangezien het groeiverschil positief blijft over de hele waarnemingsperiode, vertoont ook de penetratiegraad van de verzekering in de economie (incasso's/BBP) een stijgende tendens. Het verschil is toegenomen in 1998. Die ontwikkeling is uitsluitend toe te schrijven aan de levensverrichtingen, in het bijzonder aan het belang van de vraag naar koopsommen, alsook aan de groei van tak 23.

De penetratiegraad van de niet-levensverzekering neemt sinds 1993 af. Doordat de incasso's niet-leven minder snel groeien dan het BBP, ondergaan de operatoren een tariefdruk in die activiteitensector, die meer verzadigd is dan de sector leven.

5. Analyse van de marktaandelen van de ondernemingsgroepen

Ongeacht welke verrichtingen in aanmerking worden genomen, nemen de vijf grootste ondernemingsgroepen meer dan de helft van de markt voor hun rekening. In BOAR is de concentratie het zwakst (56%), terwijl die het meest uitgesproken is in de groepsverzekering (79%).

Volgend klassement heeft betrekking op alle verrichtingen samen (niet-leven en leven). De groep Fortis steekt met kop en schouders boven de anderen uit als gevolg van zijn incasso in leven. In niet-leven behoudt AXA Royale Belge het grootste marktaandeel. De meeste groepen die over een bancaire kanaal beschikken voor de commercialisering van hun producten, hebben een groter marktaandeel in leven. Het omgekeerde wordt waargenomen voor de groepen die meer een beroep doen op de makelaar.

Eén procent aandeel van de totale markt komt overeen met 6 miljard F premie; in niet-leven is een punt 2,7 miljard fr. waard, in leven 3,3 miljard.

Rang	Groep	Totaal (in %)	Niet-Leven (in %)	Leven (in %)
1	Fortis	25,64	13,72	35,24
2	AXA Royale Belge	14,63	19,32	10,85

3	OMOB	11,95	9,31	14,09
4	KBC	9,32	9,19	9,43
5	AGF Belgium Insurance	5,29	6,02	4,69
6	ING	4,94	3,11	6,41
7	Winterthur	3,25	4,77	2,03
8	DVV	3,06	2,65	3,39
9	Mercator & Noordstar	2,54	4,41	1,04
10	Swiss Life (Belgium)/Zelia	2,07	0,85	3,06
11	Generali Belgium	1,61	2,37	1,01
12	P & V	1,54	2,18	1,01
13	Groep Zürich	1,52	2,23	0,95
14	Federale Verzekeringen	1,29	2,04	0,68
15	CGU (Commercial Union & General Accident)	1,20	2,39	0,24

Verskillende fusies, overnames of afstanden van activiteiten hebben, naast de „interne" ontwikkeling van de incasso's, het klassemment van de marktaandelen in 1998 beïnvloed.

3. TECHNISCHE VOORZIENINGEN EN BELEGGINGEN

[Terug naar de index van Assurinfo](#)

1. [Analyse van de technische voorzieningen](#)
2. [Analyse van de beleggingen](#)
3. [Financiële opbrengsten, rendement van de beleggingen](#)

1. Analyse van de technische voorzieningen

Analysegebied (jaarrekeningen en statistiekstaten)

Voor de analyse van de balansen en de resultaten van de ondernemingen baseert de BVVO zich op de verrichtingen van nagenoeg alle aan het toezicht van de CDV onderworpen ondernemingen, d.w.z. de ondernemingen naar Belgisch recht en de Belgische bijkantoren van ondernemingen die buiten de EER gevestigd zijn. Aangezien de bijkantoren van uit de Unie afkomstige ondernemingen niet langer verplicht zijn hun jaarrekening bij de Nationale Bank in te dienen, zijn er over hun activiteiten momenteel geen officiële gegevens beschikbaar.

In het geheel van die verrichtingen (leven en niet-leven) zijn opgenomen: de rechtstreekse verzekeringsverrichtingen in België, de rechtstreekse verzekeringsverrichtingen in het buitenland (hetzij via een Belgisch bijkantoor in het buitenland, hetzij via vrije dienstverrichting) en de geaccepteerde herverzekeringsverrichtingen, wat het incasso op 679 miljard F brengt.

Op het vlak van de balans maakt de steekproef van de BVVO bijna 98% uit van de totale balans van de aan het toezicht van de CDV onderworpen ondernemingen. De verkregen ratio's zijn bijgevolg representatief voor de markt.

De analyse van de balansen heeft betrekking op de belangrijkste rubriek van het passief, nl. de technische voorzieningen met herverzekering, en van het actief, nl. de beleggingen. Deze laatste omvatten immers een beduidend deel van de dekkingswaarden van de technische voorzieningen, die, overeenkomstig de reglementaire bepalingen, ofwel tegen hun boekhoudwaarde (in de balans), ofwel tegen hun marktwaarde (in de toelichting) gewaardeerd worden. Dat betekent dat de beleggingen uitgedrukt worden in die twee waarden, waardoor het bedrag van de latente meerwaarden op sectoraal vlak kan worden afgeleid. Het financieel rendement van de beleggingen wordt berekend op basis van hun boekhoudwaarde.

Ontwikkeling en uitsplitsing van de technische voorzieningen (in miljard F)

	1995	1996	1997	1998
Technische voorzieningen (Balans)	2.019	2.247	2.428	2.759
Niet-verdiende premies en lopende risico's	89	93	93	93

Levensverzekering	1.271	1.427	1.573	1.867
- niet gekoppeld aan een beleggingsfonds	1.261	1.410	1.526	1.740
- gekoppeld aan een beleggingsfonds	10	17	47	127
Schadegevallen	617	678	704	738
Winstdeling en restorno's	22	25	22	20
Egalisatie en catastrofes	1	2	10	14
Andere	18	21	25	27
Techn. Voorz. (Resultatenrekeningen)	2.019	2.247	2.428	2.759
Niet-leven	716	787	824	864
Leven	1.303	1.460	1.604	1.895

De technische voorzieningen van de groep leven, 69% van het totaal van de technische voorzieningen eind 1998, zijn sneller gestegen dan die van de groep niet-leven. De forse groei van de activiteiten leven (koopsommen in tak 21 en verrichtingen van tak 23), maar ook de aanvullende dotaties in het kader van de daling van de rentetarieven verklaren dit groeiverschil. In niet-leven bestaan de voorzieningen voornamelijk uit schadevoorzieningen en voor de rest uit voorzieningen voor niet-verdiende premies. De reglementering van eind 1996 (Mededeling D.151 van de CDV) verklaart de toename van de voorziening voor egalisatie en catastrofes.

2. Analyse van de beleggingen

Overzicht : meer dan 3.050 miljard frank als dekking van verbintenissen

Alle beleggingen, met inbegrip van die van tak 23	1995	1996	1997	1998
Terreinen en gebouwen	90	90	91	92
Participaties	237	243	221	238
Aandelen en andere effecten met variabele opbrengst	188	226	351	544
Obligaties en andere vastrentende effecten	1.251	1.425	1.553	1.790
Hypothecaire leningen, schuldvorderingen, deposito's en andere beleggingen	367	395	394	392
TOTAAL	2.133	2.379	2.610	3.056

De evaluatie van de beleggingen volgens de boekhoudkundige regels, doorgaans tegen de aankoopwaarde, geeft voor 1998 een volume van 3.056 miljard F, tegen 2.601 miljard in 1997. Die bedragen omvatten de beleggingen die worden aangewend voor de dekking van de voorzieningen van levensverzekeringen verbonden met beleggingsfondsen, die altijd tegen hun marktwaarde geëvalueerd worden. Deze laatste stijgen van 47 tot 127 miljard F onder invloed van de sterke groei van de incasso's van tak 23, maar ook van de stijging van de aandelenmarkten.

Uitsplitsing van de beleggingen op 31/12/1998	Buiten tak 23		Tak 23	
	In miljard F	In %	In miljard F	In %
Terreinen en gebouwen	92	3	0	0
Participaties	238	8	0	0
Aandelen en andere effecten met variabele opbrengst	470	16	74	58

Obligaties en andere vastrentende effecten	1.767	60	23	18
Hypothecaire leningen, schuldvorderingen, deposito's en andere beleggingen	362	13	30	24
TOTAAL	2.929	100	127	100

De obligaties en andere vastrentende effecten in de strikte zin maken 60% uit van de beleggingen buiten tak 23, maar slechts 18% van deze tak. De aandelen en andere effecten met variabele opbrengst, die maar 16% van de beleggingen buiten tak 23 uitmaken, zijn daarentegen goed voor 58% van de beleggingen die worden aangewend voor de dekking van die operaties. De stijging van het incasso in tak 23 draagt bij tot de groei van het aandeel van de effecten met variabele opbrengst in de portefeuille van de dekkingwaarden van de verzekeringsondernemingen, net als de daling van de rentetarieven, die de beheerders van activa ertoe aanzet zich tot risicovollere, maar op termijn meer rendabele effecten te wenden.

Latente meerwaarden : bijkomende veiligheid

Een positief volume van latente meerwaarden vormt vanzelfsprekend een waarborg voor de financiële sterkte van de ondernemingen, maar ook een bijkomende veiligheid ten opzichte van de verzekerden, aangezien de reële waarde van de dekkingswaarden dan hoger ligt dan de balanswaarde ervan. Het volume van de latente meerwaarden bedroeg in 1998 in totaal 575 miljard F, tegen 373 miljard in 1997. Deze sterke stijging vloeit voort uit de zeer gunstige ontwikkeling van de beursmarkten in 1998.

Vier posten liggen aan de basis van de meeste van die latente meerwaarden:

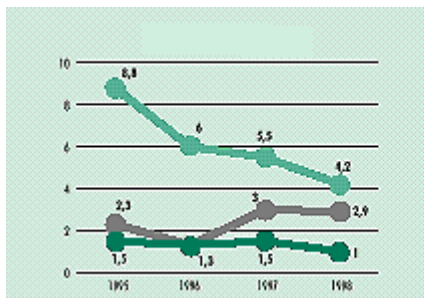
- de participaties, 45 miljard, tegenover 68 miljard in 1997; de daling van de latente meerwaarden is gedeeltelijk toe te schrijven aan de OBA- en ruiloperaties in 1998, die heel wat meerwaarden hebben voortgebracht;
- de aandelen en andere effecten met variabele opbrengst, 274 miljard, tegenover 147 miljard in 1997; die vooruitgang is te danken aan de gunstige ontwikkeling van die markten in 1998;
- de obligaties en andere vastrentende effecten, 204 miljard, tegenover 112 miljard in 1997; de stijging is toe te schrijven aan de continue daling van de rentevoeten tot in het voorjaar 1999;
- de gronden en gebouwen, voor een bedrag van 42 miljard, tegenover 37 miljard in 1997.

Dat op het eerste gezicht aanzienlijke volume van latente meerwaarden moet met de nodige voorzichtigheid geïnterpreteerd worden. Een deel daarvan heeft immers betrekking op activa waarvoor er geen liquide markt bestaat, namelijk de gronden en de gebouwen. Daarnaast mag, zelfs voor de op de beurs genoteerde effecten, het „onzekere" karakter van de latente meerwaarden niet over het hoofd worden gezien: een stijging van de rentevoeten of een omkering van de aandelenkoersen zal de marktwaarde van de effectenportefeuilles van de verzekeraars altijd sterk beïnvloeden, alsook hun resultatenrekening in geval van vervroegde verkoop. Zo is het volume van die latente meerwaarden in de loop van het eerste semester van 1999 afgenomen als gevolg van de stijging gedurende die periode van de rentetarieven en de daling van de indexen van de aandelenmarkten.

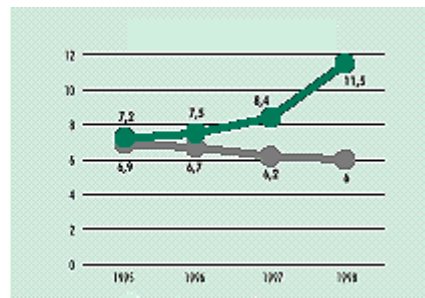
3. Financiële opbrengsten, rendement van de beleggingen en aan de technische voorzieningen toegerekend rendement

Economische en financiële omgeving

Rendement van de beleggingen met en zonder meerwaarden en waardecorrecties (in %)

lichtgroen: OLO 10 jaar
 grijs : BBP
 donkergroen: Inflatie

grijs: Zonder MW en waardecorrecties
 donkergroen: Met MW en waardecorrecties

Het gemiddelde volume van de beleggingen bedroeg in 1998 2.800 miljard F. Met financiële opbrengsten gedurende dat boekjaar van 323 miljard, hebben zij een rendement van 11,5% gehad. Indien de netto meerwaarden en de netto waardecorrecties buiten beschouwing worden gelaten, beperkt het volume van de financiële opbrengsten zich tot 169 miljard, dit is een rendement van 6%.

Het verschil tussen de rendementscurven neemt sinds 1995 toe onder invloed van zowel de daling van de nominale rentetarieven als de stijging van de beursmarkten; deze laatste wordt ondersteund door het vooruitzicht van een gunstige economische groei en het behoud van een beperkte inflatie en lage nominale rentetarieven.

Eens te meer dragen de posten „netto waardecorrecties en meerwaarden" in grote mate bij tot de vorming van de financiële en boekhoudkundige resultaten van de verzekeringsondernemingen. Het totaal van die rubrieken bedroeg in 1996 18 miljard, in 1997 56 miljard en in 1998 154 miljard; dit laatste cijfer is voornamelijk toe te schrijven aan de herschikking van het financiële landschap gedurende dat boekjaar.

Die herschikking, die geconcretiseerd wordt door financiële verrichtingen waarbij grote op de Brusselse beurs genoteerde ondernemingen betrokken waren, heeft ertoe geleid dat verschillende verzekeringsondernemingen aanzienlijke volumes van meerwaarden hebben uitgedrukt die vroeger nog latent waren. Hoewel ze de „bottom line" van hun resultatenrekeningen verbeteren, leiden die operaties daarom nog niet tot een toename van hun netto vermogen; ze actualiseren meestal de waarde van hun eigen vermogen. Indien deze verder op historische basis worden geëvalueerd, wordt het duidelijk dat er distorsies ontstaan in de berekening van hun nominale rendement (zie 5.3).

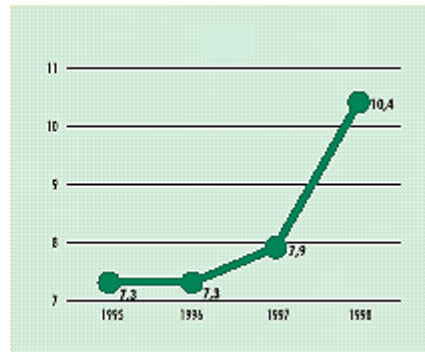
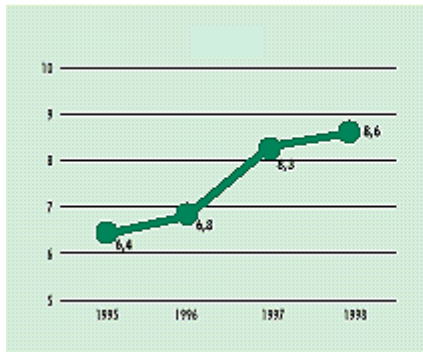
De beleggingsopbrengsten van 323 miljard F worden als volgt verdeeld over de drie bestanddelen van de resultatenrekening:

- 73 miljard voor de technische rekening niet-leven, wat neerkomt op een rendement van de technische voorzieningen niet-leven van 8,6%, tegenover 8,3% in 1997;
- 175 miljard voor de technische rekening leven, wat neerkomt op een rendement van de technische voorzieningen leven van 10,4%, tegenover 7,9% in 1997;
- 75 miljard voor de niet-technische rekening.

Gemiddeld aan de technische voorzieningen toegerekend rendement (in %)	
Niet-leven	Leven

Niet-leven

Leven

Een gelijkaardige ontwikkeling kan worden vastgesteld tussen, enerzijds, de rendementsniveaus van de beleggingen en, anderzijds, de financiële opbrengsten die worden toegerekend aan de technische rekeningen, vooral in leven, waar een deel van de meerwaarden gediend heeft om de bijkomende voorzieningen te financieren, in de context van de daling van de rentetarieven de voorbije jaren.

4. COMMISSIELONEN EN KOSTEN

1. **Commissielonen**
2. **Beheers- en administratiekosten**
3. **Alle commissielonen en kosten**

1. Commissielonen

Verdeling in 1998 (in miljard F)						
	Rechtstreekse zaken in België					
	BA-auto	Allerlei risico's Transport	AO Wet van 71	Leven individueel takken 21/23	Leven groep takken 21/23	Alle verrichtingen
Premies	67,5	157,2	37,8	223,0	109,8	678,9
Commissielonen	8,9	25,8	2,2	12,8	1,2	63,5
Verhouding (%)	13,2%	16,4%	5,8%	5,8%	1,1%	9,4%

De commissielonen aan de tussenpersonen bedragen in totaal 63,5 miljard F, dit is 9,4% van het totale premie-inkomen (679 miljard). Het absolute bedrag van de commissielonen is de laatste jaren vrij stabiel gebleven. Het relatieve niveau, uitgedrukt in premiepercentages, vertoont een dalende tendens als gevolg van het toenemend aandeel van de activiteiten leven in het incasso van de verzekeraars, waar de commissieontarieven lager zijn dan die voor de activiteiten niet-leven. Bovendien heeft een groot deel van de nieuwe productie leven betrekking op koopsommen, alsook op producten van tak 23, waar de distributiekosten beduidend lager liggen dan die van de andere verrichtingen, zowel leven als niet leven.

2. Beheers- en administratiekosten

De jaarrekening voorziet in een dubbele uitsplitsing van de algemene kosten, die in 1998 107 miljard F bedroegen, tegenover 105 miljard in 1997.

Uitsplitsing in 1998 van de beheers- en administratiekosten	
Per bestemming	Per aard

<i>Beheerskosten i.v.m. de acquisitie</i>	34%	<i>Personeel</i>	60%
<i>Interne schadebeheerskosten</i>	23%	<i>Andere bedrijfskosten</i>	40%
<i>Beleggingsbeheerskosten</i>	5%		
<i>Administratiekosten</i>	38%		

De **uitsplitsing per bestemming**, van kracht sinds 1995, onderscheidt vier posten volgens de principes van de analytische boekhouding. De percentages zijn enigszins gewijzigd sinds 1995, waarbij de administratiekosten in relatieve waarde afnemen met de verfijning van de methodes voor de toewijzing van de kosten. De uitsplitsing per aard maakt het mogelijk om, alleen voor het geheel van de activiteiten, een onderscheid te maken tussen de personeelskosten en de andere kosten; die verhouding 60/40 blijft sinds 1995 stabiel.

3. Alle commissielonen en kosten

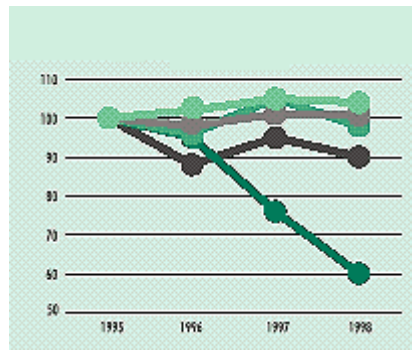
De vermindering, voor het geheel van de activiteiten, van de commissieloonpercentages doet zich ook voor in de algemene kosten. In 1998 bedroeg de relatieve achteruitgang van de personeelskosten, uitgedrukt in procent van de premies, tegenover 1995, voor alle verrichtingen samen, 2 procentpunt. Het relatieve niveau van de andere bedrijfskosten neemt minder snel af: nauwelijks 1 procentpunt. De kosten om de informaticasystemen te moderniseren, die aan te passen aan de euro en verenigbaar te maken met het jaar 2000, verklaren deze minder uitgesproken ontwikkeling.

Ontwikkeling van de commissielonen en kosten voor alle activiteiten (in % van de verdiende premies)				
	1995	1996	1997	1998
Commissielonen	11,2	10,7	10,3	9,4
Personeelskosten	11,5	10,9	10,4	9,5
Andere bedrijfskosten	7,3	7,1	7,1	6,4
Commissielonen en algemene kosten	30,0	28,8	27,8	25,2

In totaal bedraagt de vermindering van alle distributie- en werkingskosten sinds 1995 4,8 procentpunt van de verdiende premies. Die daling vloeit voornamelijk voort uit de toename van het relatieve gewicht van de levensverrichtingen in het geheel van de verrichtingen.

De uitgesproken neerwaartse beweging in leven individueel is vooral toe te schrijven aan de ontwikkeling van het niveau van de algemene kosten en, in mindere mate, van de commissielonen. In de groepsverzekering is de minder uitgesproken neerwaartse beweging van het percentage te verklaren door het zwakke niveau van de commissielonen, dat stabiel blijft, alsook door de kleinere daling van het relatieve niveau van de algemene kosten. In tegenstelling tot de levensverrichtingen daalt het relatieve gewicht van de kosten niet in de BA-motorrijtuigen, die gekenmerkt werd door een stagnatie van het incasso. In 1998 is het relatieve gewicht van de kosten nog altijd duidelijk groter dan in 1995. Wel is het zo dat sommige kostenposten van die tak minder voor verandering vatbaar zijn. Dezelfde fenomenen worden vastgesteld voor de andere BOAR-verrichtingen (Allerlei risico's en Transport), zij het minder uitgesproken, alsook voor de verrichtingen Arbeidsongevallen.

Ontwikkeling van het relatieve gewicht van de commissielonen en de algemene kosten (in % van de verdiende premies)
Index 1995=100

	1995	1996	1997	1998
lichtgroen: BA-motorrijtuigen	100	102	105	104
lichtgrijs: Allerlei risico's en Transport	100	98	101	101
groen: AO (wet van 1971)	100	96	105	98
donkergroen: Leven Individueel (21/23)	100	95	76	60
donkergrijs: Leven Groep (21/23)	100	88	95	90

5. RENDABILITEIT

1. Synthese van de technische rekeningen niet-leven en leven en van de niet-technische rekening
2. Ontwikkeling van de belangrijkste technisch-financiële resultaten
3. Ontwikkeling van de rendabiliteit van het eigen vermogen

1. Synthese van de technische rekeningen niet-leven en leven en van de niet-technische rekening

De resultatenrekening bevat drie bestanddelen: de technische rekeningen niet-leven en leven en de niet-technische rekening.

De technische rekening niet-leven omvat alle opbrengsten en kosten inherent aan de niet-levensverzekerings-verrichtingen, namelijk de rechtstreekse zaken in België (BOAR, alle AO-activiteiten), de rechtstreekse zaken in het buitenland en de geaccepteerde herverzekering. Voor een premie-inkomen van 342 miljard F bedraagt het technisch-financieel saldo 36 miljard F, dit is 10,5% van de bruto verdiende premies.

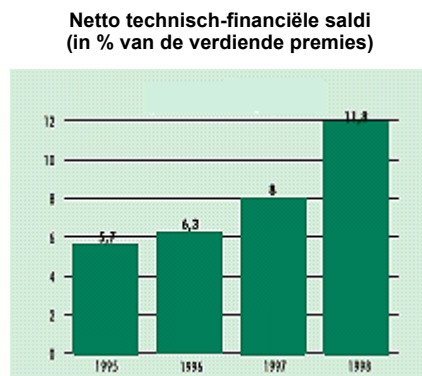
De technische rekening leven omvat mutatis mutandis dezelfde gegevens voor de levensverzekeringsverrichtingen. Voor een premie-inkomen van 336 miljard F bedraagt het technisch-financieel saldo 44 miljard F, dit is 13,1% van de bruto verdiende premies.

De niet-technische rekening omvat alle andere elementen van de resultatenrekening die niet rechtstreeks toe te schrijven zijn aan de verzekeringsverrichtingen. De saldi uit de niet-technische rekening worden uitgedrukt in procent van het totaal van de verdiende premies niet-leven en leven, in 1998 goed voor een volume van 679 miljard F.

2. Ontwikkeling van de belangrijkste technisch-financiële resultaten

Technisch-financiële saldi: technische saldi uit de verzekeringsactiviteit (leven en niet-leven), verhoogd met de aan de technische rekeningen toegewezen financiële elementen. Er is geen rekening gehouden met de andere financiële inkomsten, die niet toe te schrijven zijn aan de verzekeringsactiviteit. De bruto technisch-financiële saldi worden opgemaakt zonder rekening te houden met de verrichtingen inzake afgestane herverzekering, in tegenstelling tot de netto technisch-financiële saldi, waarin die verrichtingen wel zijn opgenomen, voornamelijk m.b.t. de afgestane premies en de tussenkomst van de herverzekeraars in de technische lasten. In de levensverzekering omvat het verschil tussen de bruto en netto technisch-financiële saldi ook de wijziging van het fonds voor toekomstige dotaties, waarvan de verdeling, hetzij aan de verzekerden, hetzij aan de aandeelhouders, bij de afsluiting van het boekjaar nog niet is

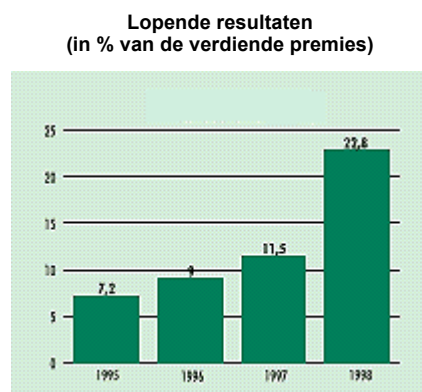
vastgesteld. In 1998 is die post vooral gestijfd om de daling van de rentetarieven op te vangen. Het is precies in de levensverzekering dat het verschil tussen bruto en netto saldo daardoor significant blijkt.

Dat bedrag bedraagt in 1998 80 miljard F, dit is 11,8% van de premies, tegenover 47 miljard in 1997 of 8% van de premies.

De verbetering van de netto saldi van de technische rekeningen is voornamelijk toe te schrijven aan de rendementen van de financiële beleggingen.

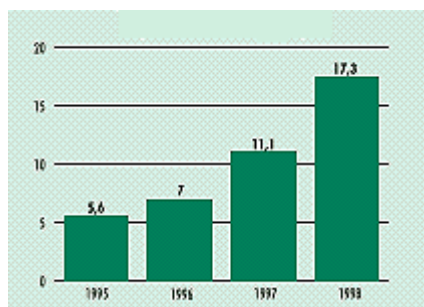
Lopend resultaat: netto technisch-financiële saldi, verhoogd met het saldo van de financiële opbrengsten van de niet-technische rekening en met het saldo van de andere terugkerende opbrengsten en lasten die niet aan de verzekeringsactiviteit verbonden zijn.

Dat cijfer bedraagt in 1998 153 miljard F, tegenover 68 miljard in 1997. Die forse groei vloeit voort uit de bestemming van een groot deel van de latente meerwaarden in de niet-technische rekening uitgedrukt in het kader van de OBA-/OBO-operaties, die uitgelegd werden in de analyse van de beleggingsopbrengsten. Het is logisch dat die meerwaarden geboekt worden in het niet-technische deel van de resultatenrekening, aangezien een belangrijk deel daarvan betrekking heeft op operaties waarbij strategische activa (participaties) worden omgeruild, die de onderneming bezit in een andere optiek dan om technische voorzieningen te dekken.

Te bestemmen resultaat van het boekjaar: lopend resultaat, verhoogd met het saldo van de niet terugkerende opbrengsten en kosten (uitzonderlijke opbrengsten en lasten, netto belastingen en overdrachten van/naar de belastingvrije reserves).

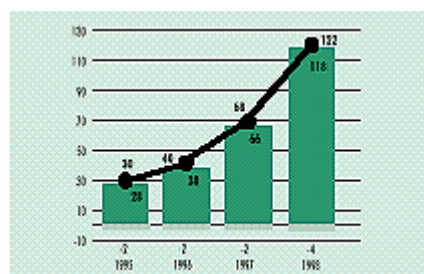
Te bestemmen resultaat van het boekjaar
(in % van de verdiende premies)

Dat resultaat bedraagt in 1998 118 miljard F, tegenover 66 in 1997.

Het verschil tussen het lopend resultaat en het te bestemmen resultaat, dat in 1997 miniem was, bedraagt in 1998 35 miljard. Dat verschil wordt verklaard door de belastingen en de uitzonderlijke lasten, die voortvloeien uit de herstructureringskosten van sommige ondernemingen, maar ook uit de vorming van voorzieningen voor de dekking van de risico's en lasten naar aanleiding van de overgang naar de euro en van de millenniumbug.

Ontwikkeling van de boekhoudkundige resultaten
(in miljard F)

groen: winsten
lichtgroen: verliezen
grijs: nettoresultaten

In totaal bedroeg het „te bestemmen resultaat van het boekjaar" in 1998 118 miljard F, wat overeenstemt met 17,3% van de premies. 115 maatschappijen tekenden samen een positief resultaat op van 122 miljard, tegen-90 over 25 maatschappijen met een verlies van 4 miljard.

3. Ontwikkeling van de rendabiliteit van het eigen vermogen

Terwijl de rendabiliteit van een beursbelegging gemakkelijk kan worden gemeten aan de hand van de ontwikkeling van de koersen van de effecten die de onderneming bezit en van de geïnde dividenden, is het moeilijker om de rendabiliteit (voor de aandeelhouder) te ramen van diens investering in een niet beursgenoteerde onderneming.

Deze kan immers worden gewaardeerd volgens verschillende criteria, van de boeking van haar rubrieken „eigen vermogen" tot de actualisering van haar toekomstige winsten, het belangrijkste mechanisme voor de vorming van de beurskoersen. Dit betekent dat voor eenzelfde bedrag van geïnde dividenden de geraamde return on investment des te groter is wanneer de waardering van de onderneming zwak is.

Doordat de onderneming niet op de beurs genoteerd is, kan haar waarde worden benaderd op basis van haar netto actief, ook al overwaardeert de ratio „vergoeding van het kapitaal/gemiddeld boekhoudkundig eigen vermogen" het rendement van de effecten van de onderneming.

Het rendement van het sectoraal eigen vermogen kan op die basis en met de nodige voorzichtigheid worden vergeleken met de vooruitgang, op jaarbasis, van de BEL 20-index, waarbij

de verzekeringssector gekenmerkt wordt door een risico dat vrijwel identiek is als dat van het gemiddelde van de beursmarkt.

Rendabiliteit van het eigen vermogen (in %) en de vooruitgang van de BEL 20 index

groen: BEL-20
grijs: Verzekering

De bedragen die gestort werden als vergoeding van het kapitaal, bedroegen in 1999 (voor het boekjaar 1998) 92 miljard F, wat neerkomt op een gemiddelde rendabiliteit voor de aandeelhouders van 28,3% van het boekhoudkundig eigen vermogen, tegenover 10,1% één jaar eerder.

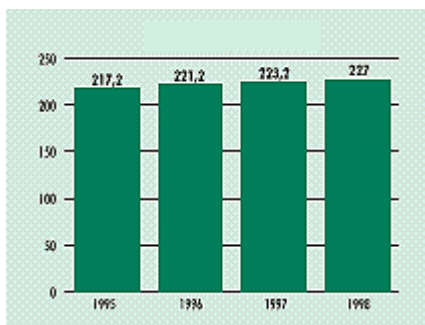
De return on equity die de aandeelhouders van de verzekeringsondernemingen hebben verkregen, benadert de jaarlijkse vooruitgang van de BEL20-index. De groei van de gestorte dividenden wordt verklaard door de financieringsbehoeften van de OBA/ruilverrichtingen.

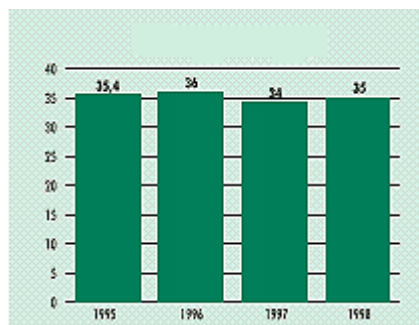
6. BELANGRIJKSTE TECHNISCH-FINANCIËLE RESULTATEN

[Terug naar de index van Assurinfo](#)

BOAR
Verdiende premies (in miljard F)

AO Wet van 1971
Verdiende premies (in miljard F)

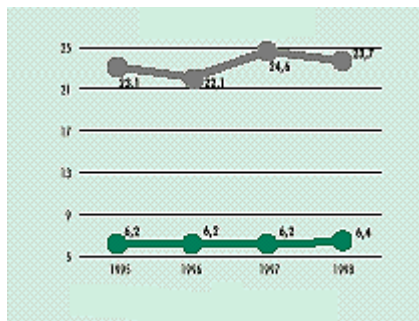

Commissielonen en algemene kosten
(in % van de verdiende premies)

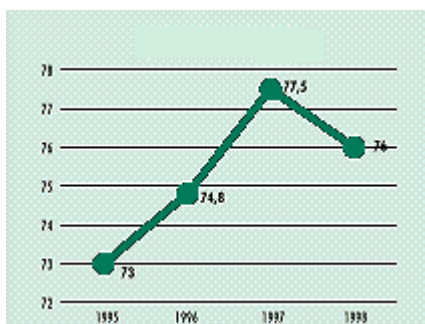
grijs: commissielonen
groen: algemene kosten

Commissielonen en algemene kosten
(in % van de verdiende premies)

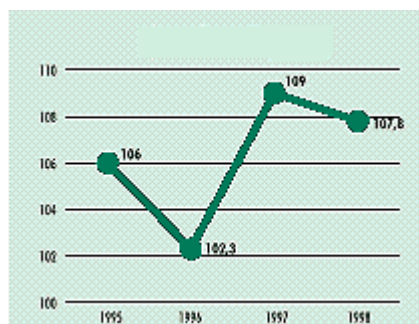
grijs: algemene kosten
groen: commissielonen

Schadegevallen en technische lasten (in % van de verdiende premies)

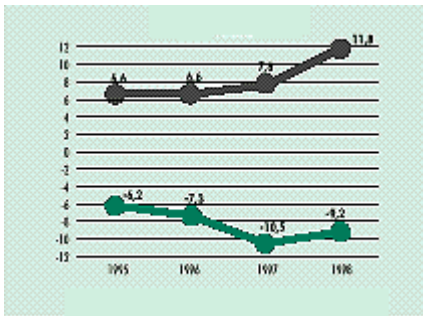

Voornaamste saldi (in % van de verdiende premies)

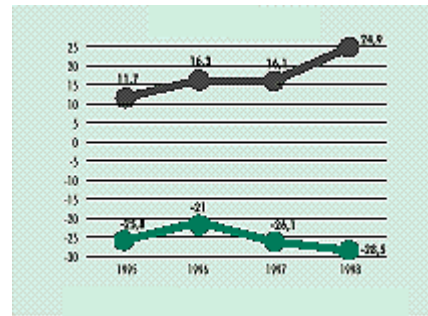
Schadegevallen en technische lasten (in % van de verdiende premies)

Voornaamste saldi (in % van de verdiende premies)

grijs: Bruto technisch-financieel saldo
 groen: Technisch resultaat

grijs: Bruto technisch-financieel saldo
 groen: Technisch resultaat

[naar de volgende bladzijde](#)

7. ANALYSE VAN DE BELANGRIJKSTE BOAR-TAKKEN [Terug naar de index van Assurinfo](#)

Dit hoofdstuk analyseert de „gezondheidstoestand” van de belangrijkste BOAR-takken op basis van een verrekening van de gegevens van de Controledienst voor de Verzekeringen en van de enquêtes die de BVVO bij de ondernemingen heeft gehouden. Het beperkt zich enerzijds tot de takken die meer dan één procent van de markt uitmaken en anderzijds tot de activiteiten waarvoor de representativiteit van de BVVO-enquêtes minstens 95% bedraagt. Bij wijze van extra veiligheid heeft de BVVO nagegaan of de ontbrekende marge de waargenomen tendensen niet in grote mate beïnvloedt. De BVVO stelt aan de geïnteresseerden de gegevens ter beschikking die betrekking hebben op de takken met een beperkt incasso, die wegens plaatsgebrek niet in deze publicatie konden worden opgenomen. Hetzelfde geldt voor productcategorieën met een omzet van minder dan 500 miljoen BEF. Bedrijfsratio's, schadelast en saldo's in de grafieken worden in percenten van de verdiende premies uitgedrukt.

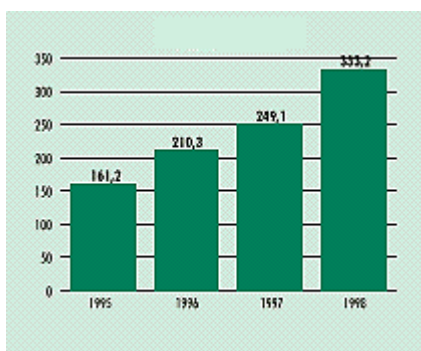
- 1. Ongevallen: omzet omhoog, lasten omlaag**
- 2. Ziekte : groei gaat gepaard met herstel rendabiliteit**
- 3. BA-motorrijtuigen : stilstand premies alleen mogelijk door beleggingsopbrengsten**
- 4. Voertuigcasco : tijd om bij te sturen**
- 5. Brand en zaakschade: gunstige evolutie maar bedrijfsrisico's blijven wispelturig**
- 6. Algemene BA: positieve resultaten houden aan**
- 7. Rechtsbijstand : forse stijging uitgaven**

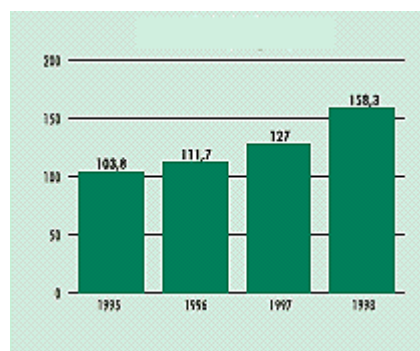
VERVOLG TECHNISCH-FINANCIËLE RESULTATEN

[Terug naar de index van Assurinfo](#)

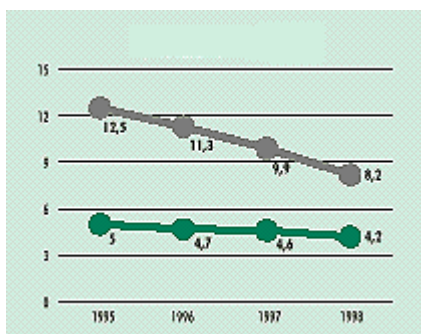
Leven (technisch rekening)
Premies (in miljard F)

Leven individueel takken 21-22-26
Premies (in miljard F)

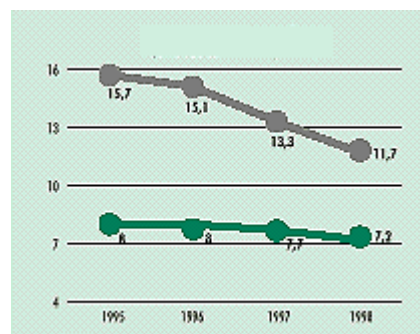

Commissielonen en algemene kosten
(in % van de verdiende premies)

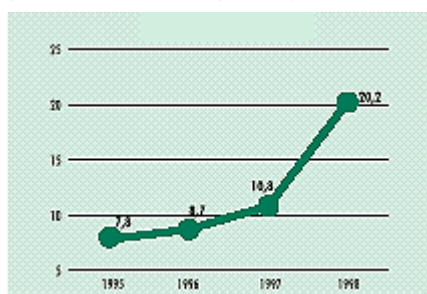
grijs: algemene kosten
groen: commissielonen

Commissielonen en algemene kosten
(in % van de verdiende premies)

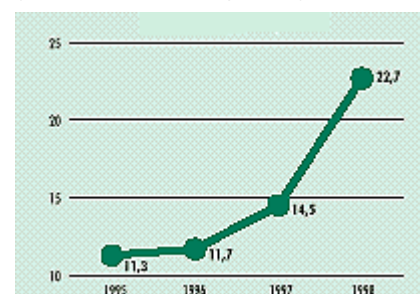

grijs: algemene kosten
groen: commissielonen

Bruto technisch-financieel saldo
(in % van de verdiende premies)

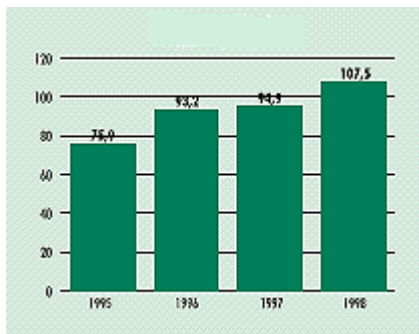
Bruto technisch-financieel saldo
(in % van de verdiende premies)

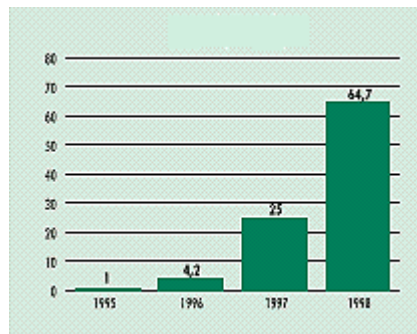
VERVOLG TECHNISCH-FINANCIËLE RESULTATEN

[Terug naar de index van Assurinfo](#)

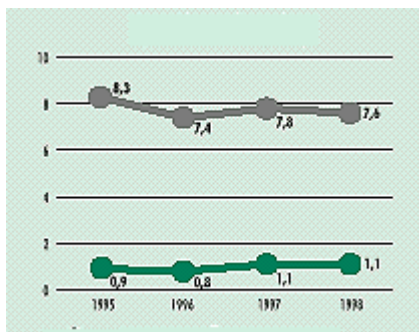
Leven Groep takken 21-22
Premies (in miljard F)

Leven individueel 23
Premies (in miljard F)

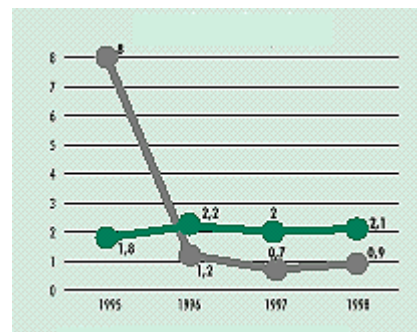

Commissielonen en algemene kosten
(in % van de verdiende premies)

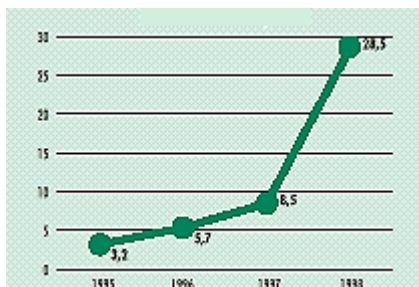
grijs: algemene kosten
groen: commissielonen

Commissielonen en algemene kosten
(in % van de verdiende premies)

grijs: algemene kosten
groen: commissielonen

Bruto technisch-financieel saldo
(in % van de verdiende premies)

Bruto technisch-financieel saldo
(in % van de verdiende premies)

